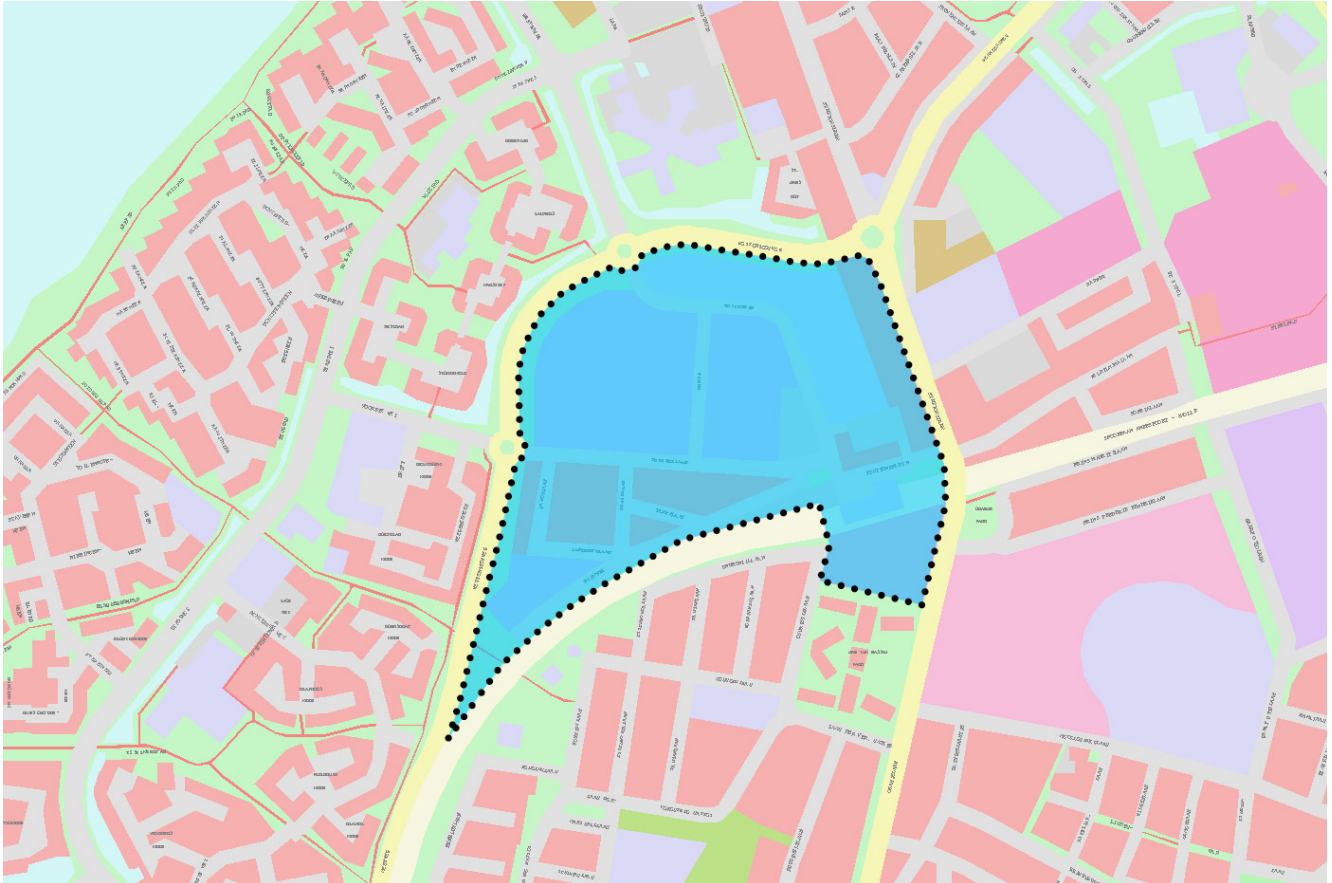

DEELGEBIED 15

STATIONS- OMGEVING

VERKENNING

figuur 1 Deelgebied stationsomgeving

De Stationsomgeving ligt tussen de binnenstad en het station en wordt ook wel de centrale zone genoemd. Door de goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer heeft deze zone een regionale functie voor de noordwest Veluwe. Binnen het plangebied zijn kantoren, het politiebureau, het CWI (Centrum voor werk en inkomen) en een school gesitueerd. Net buiten het plangebied ligt het ziekenhuis St. Jansdal. Het plangebied is een ideale locatie om voorzieningen te situeren met een regionale aantrekkingskracht. Het structuurplan 2020 geeft hierover aan dat het gebied meer geschikt is voor hoogwaardige stedelijke voorzieningen, kantoren en hoogwaardige representatieve bedrijven die gebaat zijn bij een ligging in de nabijheid van het station. In beperkte mate is woningbouw ook denkbaar in dit gebied. Binnen de Stationsomgeving zijn er nu verscheidene functies gesitueerd. De laatste jaren is met name

figuur 2 Het stationsplein

langs de Westeinde een aantal kantoren gebouwd. Het bedrijventerrein Weiburg ligt ook in dit gebied. In het verleden waren hier een conservenfabriek en een visverwerkingsbedrijf gevestigd. Deze panden staan nu leeg. Het bedrijf dat nog aanwezig is, is de eendenslachterij VSE. Dit bedrijf heeft een geurcontour die over het plangebied ligt.

Bodem

Het stationsgebied heeft een verleden met veel activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn, het rangeren van treinen en het stallen van bussen en voertuigen. Dit alles heeft geleid tot zo'n tien locaties binnen het plangebied die historisch gezien verdacht zijn ten aanzien van de bodemverontreiniging. Mogelijk is er ook verontreiniging met asbest aanwezig in de bodem. Daarnaast ligt het gebied gedeeltelijk in de arseenzone.

Externe veiligheid

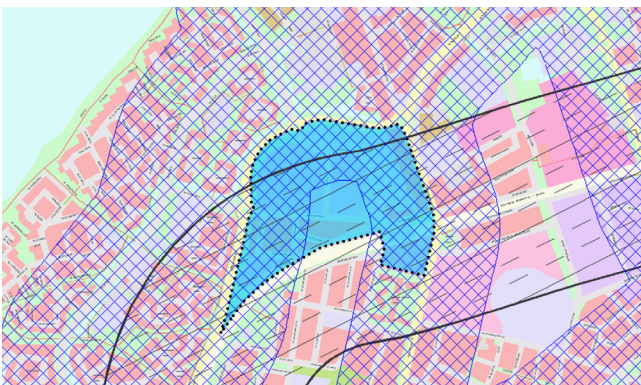
Het deelgebied wordt voor de helft overlapt door het 200 meter invloedsgebied voor externe veiligheid. De noordzijde van het deelgebied ligt tegen de grens aan het invloedsgebied van het LPG-tankstation aan de Verkeersweg.

figuur 3 Aandachtszone externe veiligheid

Geluid

De spoorweg heeft een geluidsaandachtszone van 300 meter. Voor de Westermeeuweg en de Oranjelaan zijn deze geluidsaandachtszones 200 meter. Afgezien van de VSE vallen de bedrijven die in en om het gebied liggen, voornamelijk onder het activiteitenbesluit. Dit betekent dat de bedrijven standaard een geluidsnorm van 50 dB(A) op 50 meter of op de dichtstbijzijnde geluidgevoelige bestemming hebben.

figuur 4 Aandachtszones geluid

Geur

De eendenslachterij VSE heeft op grond van de milieuvergunning geurrechten verkregen die omgezet zijn in een geurcontour. In die milieuvergunning zijn voorschriften opgenomen om geurhinder te voorkomen.

Lucht

De wegen rondom en in het deelgebied hebben geen aandachtszones vanwege luchtkwaliteit. In 2004 is onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit in en om het gebied in verband met de verkeersaantrekkende werking van het gebied en de stagnatie die het spoor vormt voor doorgaand verkeer. De spoorbomen bij de Oranjelaan zijn 24 minuten per uur gesloten. Dit heeft als gevolg dat er filevorming ontstaat op zowel de Stationslaan als de Oranjelaan. Hierdoor verslechtert de luchtkwaliteit. Doordat de bebouwing aan de Stationslaan dicht op de weg staat en vrij hoog is blijven de uitlaatgassen lang hangen.

ANALYSE

Het stationsgebied is een gebied waar veel functies samenkomen. Deze functies kunnen elkaar versterken maar er kunnen ook overlast-situaties ontstaan wanneer milieubelastende en milieugevoelige functies worden samengevoegd. Het gebied heeft een bijzonder laag kwaliteitsniveau, de leefbaarheid gaat hierdoor omlaag.

BODEM

- > Bij de opstelplaats van de bussen bevindt zich in de bodem een PAK verontreiniging.
- > De bodem onder het stationsgebouw is verontreinigd met minerale olie producten.
- > De grens van het arseengebied loopt voor een deel door het gebied. De van nature aanwezige hoge gehalten aan arseen vormen geen belemmering voor de woonfuncties in het gebied. Door het gehele gebied in de arseenzone te laten vallen worden de mogelijkheden voor grondverzet verruimd.

EXTERNE VEILIGHEID

- > De uiterste noordoost hoek ligt net binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation aan de Verkeersweg.
- > Het plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} /jaar van het spoor ligt bij dit deelgebied maximaal 23 meter uit de as van het spoor.
- > Het groepsrisico moet bij planvorming in beeld gebracht worden. Dit geldt voor een zone van 200 meter vanaf het buitenste baanvak van het spoor. Het groepsrisico is onder andere afhankelijk van het type ruimtelijke ontwikkeling.

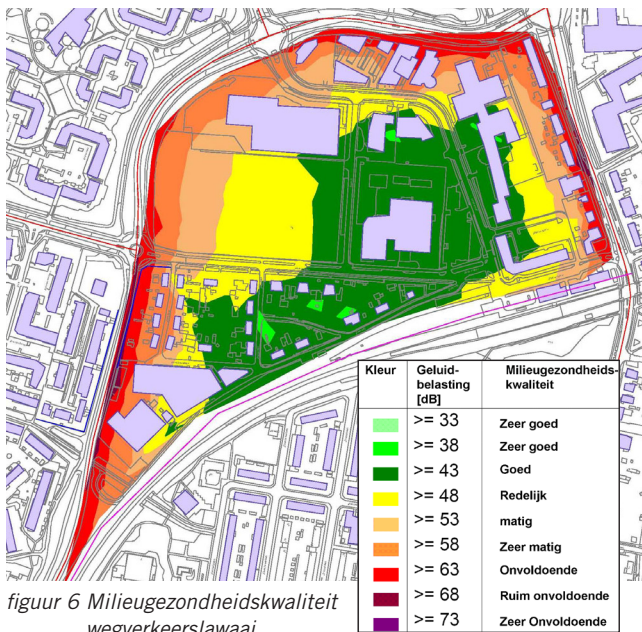
GELUID

- > Figuur 6 laat de milieugezondheidskwaliteit vanwege wegverkeer in het gebied stationsomgeving zien. Een groot deel van het gebied heeft een goede milieugezondheidskwaliteit. Met name aan de westzijde ontbreekt in de huidige situatie afscherming en draagt het geluid van de Westermeenweg verder het gebied in.
- > De gezondheidskwaliteit die ten gevolge van het spoorweglawaai ontstaat is ook in beeld gebracht. Figuur 7 geeft dit weer. Een groot deel van het gebied heeft een goede milieugezondheidskwaliteit vanwege geluid. In de directe nabijheid van het spoor en het Stationsplein is de milieugezondheidskwaliteit matig tot onvoldoende.
- > Uit het klachtenregistratiesysteem blijkt dat bewoners geluidsoverlast hebben van bedrijvigheid in het gebied.
- > Uit de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid, blijkt dat 39% van de huidige bewoners van het Stationsplein en omgeving vaak tot soms overlast heeft van geluidsoverlast vanwege de spoorweg.
- > Naast de verhoogde geluidsniveaus vanwege de spoorbaan, is het zogenaamde 'booggeluid' (piepen) wat in de bocht ontstaat, duidelijk hoorbaar.

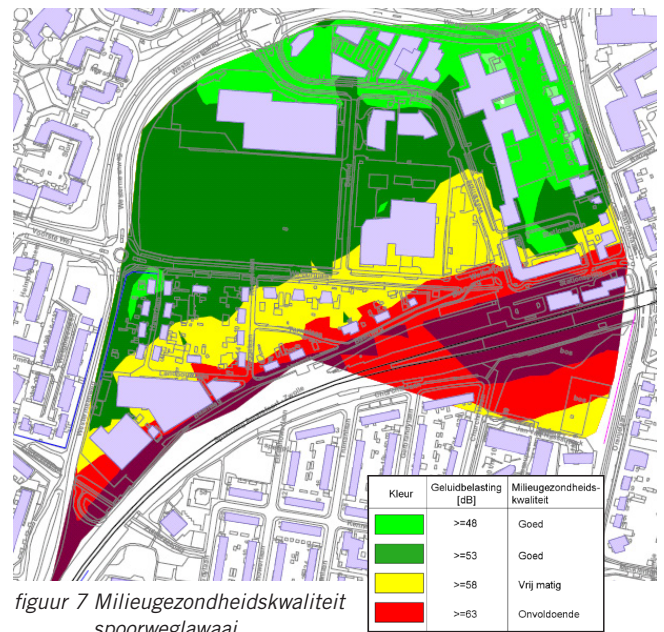

figuur 5 Booggeluid

- > Door akoestische afscherming direct langs de bronnen aan de buitenranden (spoorbaan, Oranjelaan, Westermeenweg) is een binnengebied haalbaar met acceptabele geluidsniveaus. Eerdere geluidberekeningen hebben laten zien dat met een scherm van 5 meter langs het spoor op de meeste plaatsen aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan.
- > Voor de ontsluiting van het stationsgebied is de Westermeenweg akoestisch gezien beter ingericht dan de Oranjelaan.

figuur 6 Milieugezondheidskwaliteit wegverkeerslawaai

figuur 7 Milieugezondheidskwaliteit spoorweglawaai

GEUR

> Uit de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid blijkt dat de helft van de bewoners aan het Stationsplein vaak tot soms stankoverlast ondervindt. Uit de klachtenregistratie van de gemeente Harderwijk blijkt dat deze hinder afkomstig is van de VSE, de horeca en mede veroorzaakt wordt door uitlaatgassen van de bij het station opgestelde bussen.

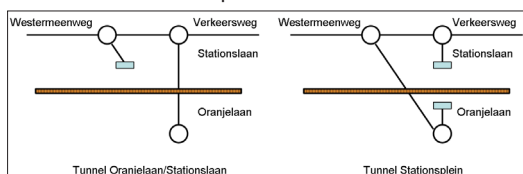

figuur 8 Opstelplaats bussen

- > Uit het oogpunt van luchtkwaliteit in combinatie met geluid is de variant Stationsplein het meest gunstig. Hierdoor wordt op de Stationslaan en de Oranjelaan de luchtkwaliteit verbeterd en de geluidsbelasting lager. De toegangswegen naar de tunnel door het Stationsgebied moeten nog geheel worden ontworpen. In het ontwerp kan rekening gehouden worden met de functies die langs de weg liggen.
- > Door de komst van een tunnel kunnen er bij de tunneluitmondingen problemen met de luchtkwaliteit en/of geluid ontstaan. Hiermee moet bij de ontwikkeling van het gebied en bij het situeren van gevoelige functies rekening worden gehouden.

LUCHT

> Uit onderzoek blijkt dat door de verkeersstagnatie die optreedt bij een gesloten spooroverweg de luchtkwaliteit op zowel Stationslaan als de Oranjelaan verslechtert. De verkeersdoorstroming en dus de luchtkwaliteit, kan verbeterd worden door het aanleggen van een tunnel. Er zijn twee varianten van de tunnel; in de Oranjelaan/Stationslaan en onder het Stationsplein.

figuur 9 Tunnelvarianten

KLIMAAT

- > Het gebied wordt zeer goed ontsloten met het openbaar vervoer. Bedrijven die zich in dit gebied gaan vestigen zullen hier ook gebruik van moeten gaan maken. Door deze bedrijven te stimuleren gebruik te maken van het openbaar vervoer en een mobiliteitsplan te laten opzetten, trek je bedrijven aan die gebruik maken van het openbaar vervoer. Het aantal vervoersbewegingen van en naar het stationsgebied met personenauto's neemt af.
- > Door het openbaar vervoer te laten rijden op schonere brandstoffen (aardgas en op termijn misschien biogas) wordt de luchtkwaliteit in het gebied en in geheel Harderwijk verbeterd.
- > In de huidige situatie wordt bij utiliteitsgebouwen al gebruik gemaakt van warmte- en koude-opslag.

MILIEUKWALITEITSBEELD STATIONSOMGEVING

- > Bodemkwaliteit koppelen aan de gebruikersfunctie.
- > Eind 2009 zal het deelgebied stationsomgeving in zijn geheel bij de arseenzone betrokken worden.

- > Ontwikkeling van het gebied met een zo laag als mogelijk groepsrisico. Binnen het invloedsgebied van het spoor (200 meter) geen grote groepen personen situeren die niet zelfredzaam zijn.

- > De maximale te verlenen hogere grenswaarde zal niet hoger zijn dan 58 dB ten gevolge van wegverkeerslawaai. Dit komt voor het milieuaspect geluid overeen met milieugezondheidskwaliteit Redelijk (GES score 2). Voor de overige woningen moet de milieugezondheidskwaliteit Goed (GES score 1) worden aangehouden.
- > In de directe omgeving van het spoor en in de omgeving van het Stationsplein (ten noorden en zuiden van de spoorlijn) zonder akoestische maatregelen geen geluidgevoelige bestemmingen projecteren.
- > De milieugezondheidskwaliteit die vanwege spoorweglawaai 'vrij matig' is, kan als acceptabel worden gezien in dit gebied.
- > De opstelplaats van bussen zodanig situeren dat deze niet in de directe omgeving van woningbouw is gelegen.

- > Binnen de geurcontour van VSE mogen geen geurgevoelige objecten gebouwd worden. Dit zou namelijk de rechten die het bedrijf heeft verkregen aantasten en voor de nieuwe bewoners/gebruikers van het gebied overlast kunnen betekenen. Door het uitplaatsen van deze geurbron wordt het knelpunt opgelost en is er meer grond uit te geven voor gevoelige functies.

- > Het busverkeer in Harderwijk met de emissie-eis CO₂-neutraal laten rijden. Dit kan bijvoorbeeld door het gebruik te maken van aardgas als brandstof. De uitstoot van fijn stof zal hierdoor ook worden verminderd.
- > De tunnelvariant Stationsplein heeft vanuit milieuhygiënisch oogpunt de sterke voorkeur boven de tunnel onder de Oranjelaan.

- > Nieuwe bedrijvigheid stimuleren gebruik te maken van het openbaar vervoer door bijvoorbeeld het laten opstellen van een mobiliteitsplan.
- > Bij planontwikkeling insteken op selectief autogebruik in verband met de goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer (alternatieven voor eigen autobezit faciliteren).